UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs A Saxo Ferrato In primam Codicis Partem

Bartolus

Lugduni, 1567

Suffragio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96119

Visual Library

LEX XI.

Incendium. [a] Caſus fortuitus nõ liberat[b]
debitorem quãtitatis vel ge-
neris, hoc dicit. ¶ Oppo. de l. quod te. ff. eod. Sol. Ibi
loquitur in debitore ſpeciei, ſecus in debitore quanti-
tatis. Item quod hic dicit[c] de debitore quantitatis fallit quando
quãtitas debetur reſpectu certe ſpeciei, vt ff. de noxali. in l. electio.
§. ſi is. de pe. l. queſitum. in princ. ꝛ j. de iure emphy. l. j. ꝛc.

ADDITIONES.

a P. PAV. P. ¶ Incendium. Limita iſtam regulam niſi caſus for-
tuitus contingeret propter perſonam creditoris, ꝛ eius reſpectu.
Uide Com. conſi. clxxxv. incip. ſer Laurentius. ꝛ alia que ad Bar.
in l. creditor. ff. de ſolutionibus.
b ALEX. ¶ Non liberat. Uide per Angel. ꝛ Moder. in l. ſi ex le-
gati. de verb. oblig.
c POMA. ¶ Quod hic dicit. Limita iſtum text. nota. quem extol-
lit Paul. de Caſtr. in l. Titius. de preſcrip. verb. Rationem attigi
ibi ad Bart. ꝛ ſequitur in l. ſi ex legati cauſa. ff. de verb. oblig. ad fi-
nem. ꝛ Iaſ. in l. Titius. in ij. notabili. ff. de preſcrip. verb.

LEX XII.

Si in rem. Qui pro alio ſoluit, poteſt ab eo repe-
tere, hoc dicit, ꝛc.

LEX XIII.

Eum qui. Inſpicitur cuius contẽplatione quis
mutuet, non cuius contemplatione
quis accipiat, hoc dicit. Materia huius legis eſt plene
in l. ſi pupilli. alias. l. item ſi putauerit. §. j. de neg. geſt.

LEX XIIII.

Nutue. Subſcriptio vt teſtis non obligat eum, qui
neque accipit, neque ſtipulanti promiſit,
hoc dicit.

LEX XV.

Non aduerſus. Creditor non poteſt cogi a
debitore, vt eo dimiſſo a-
gat contra debitorem debitoris, hoc dicit.

LEX XVI.

Quiſquis. Iudices in prouincia in qua iudicãt
fenus exercere non poſſunt, ꝛ qui pe-
cuniam pro honore dat, exilij pena punitur, hoc dicit.

LEX XVII.

Super chirographarijs. Si cõ-
tract[9]
excedit ſummam quinquaginta librarum auri, tres teſtes
debent adhiberi in inſtrumento obligationis, hoc dicit. ¶ Opp.
j. de teſt. l. teſtium. Dic vt ibi. Iſta lex recipit limitationem authen.
ſed nouo iure, quam vide, ꝛc.

AVTHENT.

1 ☞ Quot teſtes requirantur in inſtrumentis.
2 Notarius, connumeratur in numero trium teſtium.
3 Comparatio inſtrumenti, ad quod inſtrumentum fiat.
4 Contractus in ſcriptis celebratur quando hoc agitur.

Sed nouo iure. [a] Circa legem noſtrã
a ſunt querenda tria,
1 que tanguntur hic per gloſ. † Primo queritur, quot
teſtes requirantur in inſtrumentis. Gloſ. tua diſtin-
* guit vtrum contractus fiat ſuper minori ſumma li-
b bre auri, vel maiori. Primo caſu ſufficiunt duo te-
ſtes ad plenam probationem, non diſtincto vtrum in ſcriptis, vel
ſine ſcriptis, in ciuitate, vel extra, ab imperito literarum, vel non,
vt in authen. de fide inſtrumen. §. fin. Secundo caſu, aut contrahit
imperitus literarum in ſcriptis, ꝛ in ciuitate, ꝛ requiruntur quin-
c que teſtes qui omnes debent ſubſcribere cum ipſo contrahente,
vel alius pro contrahente ſubſcribere, vt in hac authen. Dices tu
quomodo poteſt contrahens ſe ſubſcribere, cum ponas eum im-
peritum literarum. Reſpon. imperitum literarum intellige ſecun-
dum Odof. illum, qui nullas ſcit literas, vel ſcit modicum, vt iſti
mercatores, qui neſciunt ſcribere, niſi in vulgari. Si vero contra-
a ctus celebratur ſine ſcriptis, tunc requiruntur tres teſtes. Idem ſi
contractus celebratur a perito literarum. Ita dicit gloſſ. vt in au-
then. de fide inſtrumen. §. ij. ꝛ §. ſed ꝛ ſi inſtrumenta. quod eſt mul-
tum notandum, vt ſemper aduertatis, ſi inſtrumentũ excedit ſum-
mam centum florenorum, requiruntur in eo tres teſtes, ſecundum
gl. Hoc etiam tenebat Odof. Alij dicunt quod iſto caſu ſufficiunt
duo teſtes, ꝛ hoc tenebat Iaco. de Bel. ꝛ hoc ſi inſtrumentum eſt
publicum. Nec obſtat. d. §. ij. ꝛ §. ſed ꝛ ſi inſtrumẽta. quia ibi loqui-
tur, quando erat priuata ſcriptura, ꝛ quis volebat ad eam facere
comparationem, ꝛ do. Cyn. hic hoc non firmat, licet tangat Spec.
in titu. de teſte. §. reſtat de numero. videtur tenere quod duo teſtes
1 † ſufficiant, do. Ioan. And. in c. pluralis locutio. de regul. iur. lib. vj.
videtur ponere idem. Dicit enim quod regulariter duo teſtes ſuf-
ficiunt, excipit, quando contractus fit in ſcriptis ab imperito lite-
rarum in ciuitate ꝛc. Sed quando fit ſine ſcriptis, nullam exceptio
nem facit. Tu dicas, vt ſaluemus inſtrumentata, que quotidie
a ſiunt, quod † in numero dictorum trium teſtium connumeretur
tabellio, ſecundum quod gloſſ. dicit in precedenti membro, vbi re-
quiruntur quinque teſtes. Si vero contractus fiat in rure, rema-
b net in eo incorrecta[b]. l. C. ¶ † Quero de comparatione inſtru-
3 mentorum, ad quod inſtrumentum fiat comparatio, de quo dice-
4 mus in l. comparationes, ꝛ aut. ibi poſita. j. de fid. inſtru. ¶ † Que-
ro, quando cõtractus dicatur celebrari in ſcriptis. Reſpon. quan-
do hoc agitur vt in ſcriptis celebratur, vt dicit gloſſ.

ADDITIONES.

a ALEX. ¶ Sed nouo iure. Iſta auth. de conſuetudine non ſer-
uatur in publico inſtrumento, in quo ſufficiunt duo teſtes, ſed ſo-
lum ſeruabitur in chirographo. ꝛ priuata ſcriptura, ſecũdum Iac.
de Bel. in l. fin. facit quod idem not. in l. neque. ad Uelleia.
b ALEX. ¶ Incorrecta. Uide gloſſ. magiſtram in corpore de fide
inſtru. §. fin.

De ſuffragio. Rubr. III.

¶ Continua vt in gloſſa.

LEX VNICA.

Si quis deſideria. Salariũ ad-
a uocato[a] pro-
miſſum condictione ex hac l. petitur, ꝛ ſi res mobi-
les pro ſalario tradanſ, traditio ſola ſufficiet. Sed
ſi immobiles, debet cõtractus in ſcriptis celebra-
ri, ꝛ vera traditio ſequi. Et ſi aduocatus inuaſerit,
reſtituet, ꝛ actione priuabitur, hoc dicit. Diuiditur in quatuor
partes. Primo, quando ſalarium promittitur. Secundo quando
traditur pro ſalario res mobilis. Tertio quando res immobilis.
Quarto, quando aduocatus inuadit indebite. Secunda ibi, ſed ſi
quid eo nomine. Tertia ibi, quod ſi predia. Quarta ibi, quod ſi
quis, propter hanc vltimam partem, que ponit aduocatum vio-
lentum, Rof. ponit iſtam conſtitutionem inter conſtitutiones, que
puniunt violentos, ꝛ ibi eam totam commentatur. ¶ Opp. quod
imo petendum ſit certi condictione ex ſtipulatu, vt inſtit. de verb.
oblig. in princ. Solu. Diſtingue vt hic in j. gloſſ. Circa hanc legem
gl. querit multas queſtiones, ꝛ omnes melius determinat pro ad-
uocato, ꝛc. licet in quibuſdã reprobetur per doct. in quo non curo
multam inſiſtere, ideo dic, vt in gl. ꝛ per Cy. ꝛ Rof. in ſuis libel. ꝛc.

ADDITIO.

a ALEX. ¶ In l. j. Sed quando debet ſolui ſalarium aduocato,
vide in l. archiatri, ꝛ ibi Bart. C. de profeſ. ꝛ medi. lib. x. quia donec
lis pendet, non debet ſolui. per Bartol. late in l. j. §. diuus. de var. ꝛ
extraord. cog.

De prohibita ſequeſtratione pecuniæ. Rub. IIII.

LEX VNICA.

a Quoties. [a] Sequeſtratio regulariter eſt
prohibita, hoc dicit. ¶ Oppo.
de l. ſi fideiuſſor. §. fi. ff. qui ſatiſ. cog. Iſta eſt regu-
* la *, quod ſequeſtratio [b] eſt prohibita, fallit in ca-
b ſibus qui hic no. in gl. quam vide, ꝛ ſigna. ¶ Que-
ro, video quod eſt prohibita ſequeſtratio. ſed po-
ne quod ego volo quod non ſequeſtretur, ex quo non poteſt fieri,
ſed volo quod ſcribantur que res ſint in domo, ꝛ qui fructus per-
cipiantur in domo, vt poſſint res facilius probari. certe iſta deſcri-
c ptio permittitur[c], licet non ſequeſtratio[d]. Text. eſt no. in l. j. §. pe.
ff. de ven. in poſ. mit. licet in contrarium faciat. l. defenſionis facul-
tas. j. de iur. fiſ. dic, vt dixi. in d. §. pe. ¶ Querit gl. vtrũ quando res
ſequeſtrãtur, perdatur poſſeſſio. Gl. dicit, quod ſic, vt in l. intereſſe.
ff. de acqui. poſſ. Examina hoc vt ibi plene dixi. ꝛ per Cy. hic, ꝛc.

ADDITIONES.

a ALEX. ¶ Quoties. Et adde quod ſicut rerum mobilium fit ſe-
queſtratio quandoqꝫ, vt hic, ita etiam iſtis caſib. poterit interdici
alienatio immobilium. in l. de pollicitationi. ff. de pollici. ꝛ adde ſe-
cundum Bart. in l. fin. de edi. diui Adr. tol. quod tenet ſequeſtratio
poſſeſſionis, cum duo veniant ad arma, ꝛ mãdatur vtriqꝫ ne acce-
dant ad poſſeſſionẽ ſine licentia iudicis. Et de materia vide Anto.
de But. in c. ij. de eo qui mit. in poſſ. cauſa rei ſer. ꝛ adde quod dixi
ſ. ad Bar. in l. ſed ꝛ ſi vſufru. §. ſi inter duos. de vſufru. ꝛ gl. in c. di-
lectus. de ſequeſtra. poſſ. ꝛ ſpe. in titu. de expen. §. poſtremo. per to-
tum. ꝛ dicit Bar. per gl. in l. j. j. de fer. quod ſemper valet ſequeſtra-
tio cõmiſſa propter ſuſpicionẽ, niſi ſatiſdaretur, quod tenet Bald.
in l. ſi. ſ. vbi in rem actio. etiam in loco vbi quis ſortitur forum.